

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ **ΛΑΟ**

ΟΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ ΜΑΣ ΡΩΤΟΥΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΜΒΟΛΙΟ ΚΑΙ ΟΙ ΓΙΑΤΡΟΙ ΜΑΣ ΑΠΑΝΤΟΥΝ

Κατά τη συνεδρίαση της Διαρκούς Ίερᾶς Συνόδου της Τρίτης 13ης Ιουλίου 2021 προσήλθαν ο Υπουργός Υγείας κ. Βασίλειος Κικίλιας και ο Καθηγητής της Ιατρικής Σχολής κ. Σωτήριος Τσιόδρας, προς τους οποίους ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν και πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερώνυμος και οἱ Σεβασμιώτατοι Συνοδικοὶ Ἀρχιερεῖς ἔθεσαν πολλὰ ἐρωτήματα τόσο γιὰ τὴν πορεία τῆς πανδημίας, ὅσο και γιὰ τὴ χρήση τῶν νέων ἐμβολίων κατὰ τῆς COVID-19, ἐκφράζοντας προβληματισμούς και ἀπορίες Κληρικῶν και λαϊκῶν χριστιανῶν, μελῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Τὰ ἐρωτήματα ἐστάλησαν και γραπτῶς και ἀπαντήθηκαν ἀρμοδίως. Ὡς ἐκ τούτου, ἀποστέλλονται ἀκολουθῶς πρὸς ἐνημέρωση τοῦ ἱεροῦ Κλήρου και τοῦ πιστοῦ Λαοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος:

1 Ἔχω κάνει και τίς δύο δόσεις τοῦ ἐμβολίου. Στὴν περίπτωση αὐτή, τί προστασία ἔχω ἀπὸ τὴ μετάλλαξη «Δέλτα»;

Ὅλα τὰ ἐμβόλια (Pfizer, Moderna, Astra Zeneca, Johnson & Johnson) προσφέρουν ὑψηλὴ προστασία γιὰ τὴν ἀποφυγὴ σοβαρῆς νόσησης, δια-

σωλήνωσης και θανάτου, ὅπως και γιὰ τὴν πιθανότητα νὰ νοσήσει κάποιος και νὰ μπεῖ στό νοσοκομεῖο. Ἡ ὑψηλὴ αὐτὴ προστασία ἰσχύει και γιὰ τὴ μετάλλαξη «Δέλτα».

2 Ἐφόσον ἔχω κάνει και τίς δύο δόσεις τοῦ ἐμβολίου, θά χρειαστεῖ ὕστερα

Ἡ Ἐκκλησία μιλάει στά παιδιά της
μέ τὴν γλῶσσα τῆς Εὐθύνης,
τῆς Ἀλήθειας και τῆς Ἀγάπης

ΙΟΥΛΙΟΣ
2021

53

ἀπό κάποιους μῆνες νά κάνω καί μία τρίτη ἢ τέταρτη δόση;

Δέν γνωρίζουμε ἀκόμη ἐάν τά πλήρως ἐμβολιασμένα ἄτομα θά χρειαστοῦν ἐπιπλέον ἀναμνηστικές δόσεις τοῦ ἐμβολίου ἐναντι τῆς COVID-19 ἐπειδή ἀκόμα μαθαίνουμε πόσο διαρκεῖ ἡ ἀνοσία τόσο μετά τή νόσηση, ὅσο καί μετά τόν ἐμβολιασμό. Ἐπιπλέον, ἡ αὐξημένη παρουσία τῶν μεταλλάξεων μπορεῖ νά ἐπηρεάσει τή συχνότητα χορήγησης τῶν ἀναμνηστικῶν δόσεων.

3 *Ἄν ἀρρωστήσω ἀπό κορωνοϊό, παρότι ἔχω κάνει τό ἐμβόλιο, ὑπάρχει κίνδυνος νά χρειασῶ διασωλήνωση;*

Μέχρι σήμερα σχεδόν ὅλοι ὅσοι νοσηλεύονται σέ ΜΕΘ εἶναι ἀνεμβολιαστοί. Ὁ ἐμβολιασμός μειώνει σημαντικά τόν κίνδυνο ἐκδήλωσης σοβαρῆς νόσησης ἀπό τόν ἴο, διασωλήνωσης καί εἰσαγωγῆς σέ ΜΕΘ. Ἡ περίπτωση νά νοσήσει βαριά κάποιος πλήρως ἐμβολιασμένος καί νά νοσηλευτεῖ εἶναι σπάνια καί, ὅταν συμβαίνει αὐτό, συνήθως συνυπάρχει ὑποκείμενο νόσημα.

4 *Τό βασικό ἐπιχείρημα ὀρισμένων εἶναι ὅτι τό ἐμβόλιο περιέχει ἐμβρυικά κύτταρα καί ὅταν δέχεσαι τό ἐμβόλιο, εἶναι σάν νά σκοτώνεις τό ἔμβρυο γιά νά ζήσεις ἐσύ. Θά πρέπει νά διευκρινισθεῖ ἀπό ἐπιστήμονες ὅσον ἀφορᾷ στά στοιχεῖα πού περιέχονται στό ἐμβόλιο. Πολλοί ἀπό τοὺς Χριστιανούς βρίσκονται σέ σύγχυση. Ὑπάρχουν καί γιατροί οἱ ὁποῖοι διαφωνοῦν. Τελικά, στά ἐμβόλια χρησιμοποιοῦνται ἐμβρυικά κύτταρα;*

Κανένα ἀπό τά ἐμβόλια COVID-19 πού χρησιμοποιοῦνται στή χώρα μας δέν περιέχει ἐμβρυικά κύτταρα. Πιό συγκεκριμένα, ἐμβρυικές κυτταρικές σειρές (ὄχι ὁ ἐμβρυϊκός ἴστος) χρησιμοποιοῦνται μερικές φορές στή διαδικασία παρασκευῆς ἐμβολίων, συμπεριλαμβανομένων τῶν ἐμβολίων ἐναντι τῆς COVID-19. Οἱ ἐμβρυϊκές κυτταρικές σειρές προέρχονται ἀπό ἴστους ἐμβρύων ἀπό θεραπευτική διακοπή τῆς κύησης καί ἐλήφθησαν ἐδῶ καί δεκαετίες (1960, 1973, 1985). Αὐτά τά κύτταρα ἀναπαράγονται ἔκτοτε στό ἐργαστήριο καί ἀφαιροῦνται πρὶν ἀπό τήν ὀλοκλήρωση τῆς παρασκευῆς τῶν ἀντίστοιχων ἐμβολίων. Δέν τίθεται ἄλλο ζήτημα χριστιανικῆς ἠθικῆς γιά τή χρήση τῶν ἐμβολίων, τά ὁποῖα σώζουν ζωές.

5 *Ὑφίσταται ἔλεγχος τῆς προσωπικότητας μέσα ἀπό τό ἐμβόλιο;*

Τό ἐμβόλιο δέν ἐπιδρᾷ στήν προσωπικότητα τοῦ ἐμβολιαζόμενου ἀτόμου.

6 *Περιέχει τό ἐμβόλιο μαγνητισμό ἢ νανοσωματίδια ἢ «τσιπάκι»;*

Τά ἐμβόλια ἐναντι τῆς COVID-19 δέν περιέχουν μικροσίπ. Αὐτά εἶναι ἐξωπραγματικές θεωρίες, οἱ ὁποῖες βασίζονται σέ μία λανθασμένη ἐκστρατεία παραπληροφόρησης πού πραγματοποιεῖται στό διαδίκτυο. Μέ νανοσωματίδια καλύπτονται τά μόρια mRNA, τά ὁποῖα ἀποβάλλονται ταχύτητα ἀπό τόν ὄργανισμό. Τά συστατικά τῶν ἐμβολίων ἀναγράφονται στό φύλλο ὀδηγιῶν τοῦ προϊόντος.

7 *Στόν έμβολιασμένο θά ύπάρξουν θανατηφόρες παρενέργειες τά έπόμєνα χρόνια;*

Τά σύγχρονα δεδομένα δείχνουν ότι τά έμβόλια πού χρησιμοποιούνται κατά τοϋ κορωνοϊοϋ SARS-CoV-2 είναι άσφαλή. Από όλα τά γνωστά έμβόλια πού χορηγούνται στην παιδική ήλικία, δέν καταγράφονται θανατηφόρες παρενέργειες έδω και δεκαετίες. Άλλωστε τό συστατικό (άντιγόνο) τών έμβολίων καταστρέφεται από τόν ίδιο τόν όργανισμό μόλις προκαλέσει τήν παραγωγή αντισωμάτων πού συμβάλλουν στην προστασία μας. Οί περισσότερες άνεπιθύμητες ένέργειες τών έμβολίων παρουσιάζονται τίς πρώτες έβδομάδες μετά τή χορήγησή τους, είναι ήπιες και βραχυπρόθεσμες και δέν έμφανίζονται σέ όλους.

8 *Πολλά νέα ζευγάρια έρχονται και ρωτοϋν άν πρέπει νά κάνουν τό έμβόλιο διότι ό γιατρός τούς ειπε: «Άν θέλετε νά τεκνοποιήσετε, δέν πρέπει νά κάνετε τό έμβόλιο». Ποιά είναι ή αλήθεια;*

Δέν ύπάρχει κίνδυνος για τήν τεκνοποίηση από τόν έμβολιασμό. Δέν έχει διαπιστωθεί βλαπτική επίδραση από τό έμβόλιο στή γονιμότητα άνδρών και γυναικών. Σύμφωνα μέ μελέτες, τά έμβόλια mRNA μπορεί νά χορηγηθούν μέ ασφάλεια κατά τή διάρκεια τής κύησης και τοϋ θηλασμοϋ, καθώς έκτιμάται ότι δέν θέτουν σέ κίνδυνο τήν έγκυο ή τό έμβρυο διότι δέν είναι έμβόλια μέ ζώντες έξασθενημένους ιούς. Τό mRNA στό έμβόλιο αποδομείται γρήγορα μέ τίς συνήθεις κυττα-

ρικές διεργασίες και δέν εισέρχεται στόν πυρήνα τοϋ κυττάρου.

9 *Τά έμβόλια είναι σέ πειραματικό στάδιο;*

Τά έμβόλια δοκιμάζονται πρίν πάρουν τήν άδεια κυκλοφορίας σέ χιλιάδες έθελοντές και, έφόσον κριθοϋν άποτελεσματικά και άσφαλή, χορηγούνται στό εύρύ κοινό. Μέχρι σήμερα έχουν γίνει 3.510.000.000 δόσεις έμβολίων σέ όλον τόν κόσμο.

10 *Ποιές είναι οί διαφορές τών έμβολίων mRNA μέ τά «παραδοσιακά» έμβόλια;*

Στά «παραδοσιακά» έμβόλια χρησιμοποιούνται όλόκληροι μικροοργανισμοί (μικρόβια/ιοί), νεκροί ή μέ μειωμένη λοιμογόνο δράση. Τά έμβόλια mRNA μοιάζουν μέ ταχυδρόμο πού μεταφέρει μία πληροφορία στόν άνθρώπινο όργανισμό, προκειμένου αυτός νά κατασκευάσει ένα μικρό πρωτεϊνικό τμήμα τοϋ ιοϋ, τήν πρωτεΐνη τής ακίδας, ή όποία στή συνέχεια θά οδηγήσει στην παραγωγή τών προστατευτικών αντισωμάτων.

11 *Πώς είναι δυνατόν, σέ τόσο σύντομο χρονικό διάστημα, νά παραχθεί άποτελεσματικό και πιστοποιημένο έμβόλιο;*

Ή πανδημία, γενική άπειλή για τήν άνθρωπότητα, συνέβαλε στην παγκόσμια συνεργασία έπιστημόνων και έρευνητικών κέντρων πού χρηματοδοτήθηκαν για νά εφαρμόσουν μία καινοτόμο τεχνολογία για τήν παρασκευή τών έμβολίων, τά όποια δοκι-

μάστηκαν σέ εκατοντάδες χιλιάδες έθεληντές. Είμαι αυτονόητο ότι τά στάδια έκτίμησης τῆς ἀποτελεσματικότητας καί ἀσφάλειας τῶν ἐμβολίων καί οἱ ἀρμόδιοι ἐλεγκτικοί μηχανισμοί δέν παρακάμπτονται ποτέ, ἀφοῦ πάντα ἡ παραγωγή τῶν ἐμβολίων θά πρέπει νά πληροῖ τίς δύο αὐτές ἀπαραέγκλιτες παραμέτρους: τήν ἀποτελεσματικότητα καί τήν ἀσφάλεια.

12 Ὑπάρχουν ἀντισώματα γιά τή θεραπεία ἀσθενῶν. Στήν Ἑλλάδα

ὑπάρχει αὐτή ἡ θεραπεία; Γιατί δέν χρησιμοποιεῖται σέ μεγαλύτερο ἀριθμό;

Μέχρι σήμερα δέν ὑπάρχει ἀποτελεσματική θεραπεία γιά τή νόσο COVID-19. Στίς προσπάθειες θεραπευτικῆς ἀντιμετώπισης τῆς νόσου περιλαμβάνεται καί ἡ χορήγηση ἀντισωμάτων (γ-σφαιρίνη, μονοκλωνικά), τά ὅποια ἔχουν χορηγηθεῖ σέ ὀρισμένες περιπτώσεις καί στή χώρα μας, χωρίς ὅμως νά ἀποτελοῦν θεραπεία γιά τή νόσο.

Ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐμπιστεύεται τήν ἐπιστημονική κοινότητα τῶν ἱατρῶν, ἡ ὁποία νυχθημερόν ἀγωνίζεται γιά τήν ἀπαλλογή τῶν ἀνθρώπων ἀπό τή θανατηφόρο πανδημία. Μέ τόν φωτισμό τοῦ Θεοῦ καί τήν ἐπίπονη προσπάθεια τῶν ἐπιστημόνων ἐρευνητῶν, ἡ ἀνθρωπότητα ἔχει πλέον στή διάθεσή της τό ἐμβόλιο, τό ὁποῖο εἶναι ἱκανό νά ὑψώσει τεῖχος στήν ἐξάπλωση τῆς πανδημίας.

Ὁ ἐμβολιασμός ἀποτελεῖ μέγιστη πράξη εὐθύνης ἀπέναντι στόν συνάνθρωπο, ἐνῶ τό ἐμβόλιο κατά τοῦ κορωνοϊοῦ δέν ἔρχεται σέ καμία ἀντίθεση μέ τήν Ἀγιογραφική, Πατερική καί Κανονική διδασκαλία τῆς Ἀγίας μας Ἐκκλησίας. Κατά συνέπεια, τά μέλη τῆς Ἐκκλησίας μποροῦν ἐλεῦθερα, σύμφωνα μέ τήν ὑπόδειξη τοῦ ἱατροῦ τους, νά ἐπιλέξουν τήν πράξη τοῦ ἐμβολιασμοῦ, δίχως τόν ὁποιονδήποτε φόβο ὅτι αὐτή ἡ ἐπιλογή θά ἔχει ἐπίπτωση στή σχέση τους μέ τόν Θεό καί τήν Ἐκκλησία ἡ καί σέ αὐτήν τή σωτηρία τους.

Γιά περισσότερες πληροφορίες στό Διαδίκτυο

1. www.ecclesia.gr

2. www.apostoliki-diakonia.gr

«ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΛΑΟ». Ἐκδοση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,
Ἰασίου 1 – 115 21 Ἀθήνα, τηλέφωνο 210-7272.204.

Διανέμεται δωρεάν μέ τήν φροντίδα τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.